

פלאי התורה

הפלאות המדהימות ביותר מכל פלאי תכל

בס"ד | גליון מ"ב | פרשת כי-תצא תשפ"א

הקשר לפרשה

כתוב בפרשה - לא תראה את שור אחיך או את שיו נדחים והתעלמת מהם השב תשיבם לאחיך. ואם לא קרוב אחיך אליך וגו' לא תוכל להתעלם. וכתב האור החיים הק' שם - ואומרו 'נדחים' על דרך אומרו ונדחת והשתחית להם וגו', שהעובר פי ה' יקרא 'נדח', ויצו ה', לבל יתעלם, אלא ישיבם לאחי' הוא אלקי עולם וכו' ע"ש [וע"ע במדור 'פרפראות הפלאות'].

נושא השבוע

חידות נפלאות בהלכות "השבת אבידה"

פלאי הפרשה והמועדים

פלאי פלאים של חידות נדירות בעניני פרה"ש והמועדים

חידוד ד'

איך יתכן, כמה אופנים, שיש מצוות "השבת אבידה" בדבר הנמצא ברשות בעליו?
מקורות לתשובה - מסכת בבא מציעא דף ל"א.

שוה הרבה' - אינו מחויב להשיבה?

מקורות לתשובה - מסכת בבא מציעא דף י"ב: [דף ז':] ודף כ"א: קונטרס לחידושי מהר"ג ר' אברהם משה באקאן שליט"א.

חידוד א'

מהבן איש חי זצ"ל, איך יתכן, ראובן מצא ג' "שטרי הלואה", והרב פסק לו שיחזירו למלוה, למחרתו שוב מצא ראובן ג' שטרי הלואה, ואז פסק לו הרב שיחזירו ללוה?

מקורות לתשובה - מסכת בבא מציעא דף כ' ודף כ"ז: ספר אמרי בינה מהבן איש חי זצ"ל.

חידוד ה'

איזה איסור דאורייתא נלמד ממצוות "השבת אבידה"?

מקורות לתשובה - רש"ש במסכת כתובות דף י"ח:; ספר חלקת יואב חו"מ סימן כ', ספר קהלות יעקב בבא קמא סימן א'.

חידוד ג'

איך יתכן, אדם מצא אבידה ועל פי הלכה זה שלו, ואעפ"כ אינו יכול להשתמש "בחלק מהאבידה" רק אם יבוא בעליו ויתן בו סימן?

מקורות לתשובה - מסכת בבא מציעא דף כ"ד:; שו"ע חו"מ סימן רנ"ט סעיף ד' ובשו"ע יו"ד סימן קכ"ט סעיף י"ז.

חידוד ב'

איך יתכן, כמה אופנים שחייב "השבת אבידה" יהיה תלוי בשוויה של המציאה, דהיינו, אם 'אינה שוה הרבה' - חייב להשיבה, ואם היא

סיפורי הפלאות

סיפורים נפלאים ומחזקים בעניני הפלאות

"בזיון התורה"? וכי כך נאה ויאה כי רבינו יכנס לבית דל ופשוט שכזה? ! השיב לו הגרע"א - אדרבה, לא רק שאין בכך משום 'בזיון התורה' חלילה, אלא שיש בכך משום 'קיום התורה וכבודו'. בא וראה, בשני דברים בלבד הזהירה התורה שלא להתעלם, האחד - בהשבת אבדה, שכתוב 'לא תוכל להתעלם', והשני - בהתיחסות לקרובים, שכתוב ('ישעיה נ"ח, ז') 'ומבשרך לא תתעלם'. והרי בהשיבת אבדה דרשו חכמינו (ברכות דף י"ט:; ב"מ דף ל:). פעמים שאתה מתעלם, כגון זקן ואינו לפי כבודו, ואילו באזהרה השניה בהתיחסות לקרובים - לא מצינו דרשה זו, דפעמים שאתה מתעלם, ומשמע מזה, דלגבי התיחסות לקרובים גם לזקן חשוב ותלמיד חכם אסור להתעלם, ותמיד צריך להתיחס בכבוד לשאר בשרו.

לשומר. והשומר הגוי כל כך התפעל מהרב שהשקיע מאמצים להחזיר לו את הפטיש, ולא נחה דעתו עד שקד אפיים ארצה לפני הרב ואמר 'ברוך אלקיהם של אלה'.

תשובתו של הגרע"א זצ"ל לפליאתו של אחד מחשובי הקהל

בספר 'אוצר פניני החסידות' (שנה א') בפרה"ש מובא סיפור נפלא - פעם אחת נזדמן הגאון רבי עקיבא איגר זצ"ל לעיר אחת שבה התגורר שאר בשרו, סנדלר מפשוטי העם. סר רבי עקיבא איגר לביתו הדל של קרוב משפחתו, ונפגש עמו. ואחד מחשובי הקהל העיר להגרע"א - כלום מן היאה הוא שגאון הדור ימחול על כבודו עד כדי כך? כלום אין בכך משום חשש

מדוע השתחוה השומר הגוי וכירך 'ברוך אלקיהם של אלה'

בספר טובך יביעו עה"ת בפרה"ש מובא סיפור נפלא - בתו של גאב"ד בריסק זצ"ל מצאה פעם ביער שליד העיר 'ברייסק' פטיש גדול, והבחינה שאין בו סימנים, וגם חשבה היות שרוב תושבי העיר בריסק הם גויים אין חשש לקחתו, ולכן לקחה הפטיש לבית, אבל משהבחין אביה בפטיש שהביאה, אמר לה - מסתמא זה שייך לשומר היושב בבקתה שבקצה השני של היער, והלך עם בתו במשך עשרים דקות עד שהגיעו לקצה השני של היער, ושאל את השומר - האם אבד לו חפץ כלשהו, והשומר השיב מיד - שאבד לו פטיש, ואז הראה לו הרב את הפטיש ואכן גילה השומר שזה הפטיש שלו והרב החזירו

להזמנות: ניתן לפנות להרב חיים מנדל 058-327-5596

בשורה משמחת לקראת שנת השמיטה הבעל"ט, ניתן להזמין - מצגת 'פלאי השביעית' / תוכנית 'פלאי השביעית' על משניות שביעית והלכותיה/ תוכנית 'פלאי השביעית' על הספר 'דיני שביעית' שבהוצאת 'דגל ירושלים' - בשילוב חיזוק רב בקיום מצוות השביעית בשמחה כדת וכדין.

קרבה שנת השבע

פרפראות הפלאות

פרפראות נפלאות מגאוני וצדיקי הדורות בעניני הפלאות

בזה העיר כי הוא מדבר על זמן גלות האחרון כי לא קרוב, כדרך אמרו 'אשורנו ולא קרוב, עוד לו 'ולא ידעתו' - שנסתם הקץ, ואינו יודע מתי קץ הפלאות, וזה יסובב הרחקת הלבבות מהאמונה ונטויו רגל כאשר עינינו ראות בדורות הללו, עם כל זה יצו ה' 'ואספתו אל תוך ביתך' - זה בית המדרש, וילמדו ארחות חיים ודרך ישכון אור, לכל יטה מני אורח, ולא ימצאהו אויבו במחשבות וטענות כוזבות, כי אור תורה תצילהו, וזה יהיה עד שיתרצה ה' וידרשהו, והוא אומר 'עד דרש אחיך אותו והשבתו לו' - פרוש מעלה עליו הכתוב כאילו הוא משיבו מני אויב וכו' עכ"ל.

ולא תוכל להתעלם מפני הערבות, ומשום מצות השבת מותר להכריזה בשבת, ועוד דלאו 'ממצוא חפצך' היא, שהגאולה מעוכבת ותלויה בעבור התשובה ולא תוכל להתעלם עכ"ל. וע"ע מש"כ האור החיים הק' שם בענין זה.

מה הדרך לקרב יהודים ולחזקם באמונה בגלות?

כתב האור החיים הק' בפרה"ש עה"פ 'ואם לא קרוב אחיך אליך ולא ידעתו ואספתו אל תוך ביתך והיה עמך עד דרש אחיך אותו והשבתו לו, וזל"ק' - ואמרו 'ואם לא קרוב אחיך וגו' -

מהיכן לומדים החיוב להחזיר בתשובה נשמות ישראל?

כתב בספר שלי"ה הק' עה"ת בפרה"ש עה"פ לא תוכל להתעלם, וזל"ק' - שלא להתעלם מהאבידה (לאוין שי"א) שנאמר 'לא תוכל להתעלם'. טעם מצוה זו, הודיע שאם אבדת ממון של חבירך חייבה התורה להשיבו, כל שכן 'אבדת נפש' שאתה ערב פרען, רצה מזה גובה רצה מזה גובה, ועתיד יוצר כל יתברך להשיב לנו אבדותינו, להכי אפקיה קרא בלשון 'השבה', ולא אמרה 'חזרה', שצריך אתה לעמוד על משמרת לטרוח וליגע איך אחיך ישוב בתשובה,

פלאות הקוראים

פלאי פלאים של חידודים נדירים בכל חלקי התורה - מהקוראים החשובים

לשליחת חידות לגליון - מכון "פלאי התורה", הפרטים בסוף הגליון

מדאורייתא "לחלק מהפוסקים"?

תשובה: מדובר באופן שיש לאדם חצר פתוחה משני רוחות, שחייב להדליק נרות חנוכה בשני הרוחות 'מפני החשד', וכתב בשו"ת דברי מלכיאל (ח"ד סימן ס"א ד"ה והנה בב"ג) - דהרמב"ם ספ"ב משקלים כתב בכל אלו שאמרו 'מפני החשד' הוא נלמד מהפסוק 'והייתם נקיים'. וכתב ע"ז הדברי מלכיאל שם, דלפ"ז כל מקום שאסרו משום חשדא הוי דאורייתא משום והייתם נקיים, וכ"כ הרד"ך דחשדא הוי דאורייתא, והמקור מהפסוק הנ"ל ע"ש.

לברכו בביתו ביחיד, כי אין כאן שום ברכה לבטלה אלא תפלה. ומכל מקום אין חיוב לברך ברכת החודש ביחיד, והטעם היות וכל ענין ברכת החדש אינו אלא הכרזה לידע מתי הוא ר"ח (שבלי הלקט), והכרזה שייך בציבור, ולדברי הבני יששכר שבשבת מאירין כל הי"ב צירופי הוי' שבכל חדשי השנה, ולפיכך מברכים כל חדש בחדשו ביום השבת להאיר בו הצירוף המגיע לו. והייטב פנים כתב שטוב לברך את החדש בשבת שלפניו מטעם שכל שיתין יומין מיניה מתברכין. ואם נזכר לאחר שעבר השבת שלא בירך ברכת החודש בשבת יכול לברך אותו ביום חול, וכן מצינו שסידר ר' עמרם גאון סדר ברכת החודש ביום ר"ח עצמו אחר קריאת התורה וקודם מוסף.

• חידוד א' •

מהגה"צ רבי אליעזר דוד שפירא שליט"א רבה של קהילת צאנז בבני ברק ור"י 'תורה לשמה' ומח"ס 'הלכה למעשה' ושא"ס

איך יתכן, אדם בירך בבוקר "ברכת התורה" כדת וכדין, ואעפ"כ הוא מחויב לברך מיד עוד פעם 'ברכת התורה'?

תשובה: מדובר באופן שלאחר שבירך 'ברכת התורה' קראוהו לעלות לתורה, הרי הוא אז מחויב שוב לברך ברכת "אשר בחר בנו" שהוא אחד מהברכות של 'ברכות התורה'.

• חידוד ב' •

האדמו"ר מקראלא שליט"א אשדוד

איך יתכן, שמברכים "ברכת החודש" בימות החול?

תשובה: כשהאדם שכח לומר את ברכת החודש במנין תפילת שבת שלפני ראש חודש יכול

• חידוד ג' •

מהרה"ג ר' שואל לייב מאירוביץ שליט"א מנהל רוחני ת"ת 'כתב סופר' - ערלוי אלעד' - אשדוד איך יתכן, דאדם חייב להדליק נרות חנוכה

ברכת "מזל טוב"

לידידי היקר, מחשובי תומכי המכון

הרה"ג ר' שלמה זלמן שפירא שליט"א

מחזיר כולל צאנז ומאקווא - אשדוד

לרגל הולדת בנו בכורו בשעה טובה ומצלחת

יה"ר שתזכה לגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים ולהכניסו בבריתו של אברהם אבינו בעתו ובזמנו

תשובות הפלאות

מדור חדש

תשובות לחידות מגליון הקודם:

א. אם כ"ב דיינים אמרו פלוני חייב מיתה מפני שהוא 'רוצח במזיד', והדיין הכ"ג גם אומר כמוהם 'פלוני חייב' - הדין הוא שפטור, ואם יאמר שהוא פטור - הדין הוא שחייב.

ב. אופן א' - שני שטרות של מכר או מתנה היוצאים ביום אחד ולא עשו קנין, שיטת הד"מ - שלדעת

תהא חודש 'אדר' מעוברת, או שעברו את השנה "מפני הטומאה" לשיטת רבי יהודה, או שעברו את השנה "ביום ל' אדר" לשיטת רבא. 2. אם כ"ג הדיינים פסקו לחובה בדיני נפשות. 3. שנים שדנו לשיטת רבי אבהו. 4. הנוטל שכר לדון. 5. לאחר שחכם אסר הורה חכם אחר משיקול הדעת שמותר. 6. איתא במסכת ב"מ (דף פ"ד): דהתנא רבי אלעזר ברבי שמעון - פסק דיני תורה לאחר מיתתו.

© כל הזכויות שמורות + אין לסמוך "הלכה למעשה" מהחידות

העלון נכתב ע"י הרה"ג ר' דוד נתנאל שווארץ שליט"א - מח"ס "יד המשפט" ומג"ש ב"ש"ג "אהל התורה" - סאסוב ונערך ע"י מכון "פלאי התורה" לשליחת חידות / לתרומות / הערות והארות בעניני הגליון ניתן לפנות למכון:

רחוב רבי יהודה הנשיא 10/19, אשדוד | טלפון - 052-7156-981 | פקס - 153-8855-6981 | מייל - dn0527156981@gmail.com

להזמנות - הרב חיים מנדל: 058-32-755-96

לכינוסים, מעמדי כבוד התורה, זיץ ליל שישני, שבתות התאחדות, קעמפים ושיבות בין הזמנים

דרשות נלהבות - תוכניות מפליאות - מבעל הפלאות: